

Declarația de la Szeged, Ungaria

Forum ul European “Let’s Liberate Diversity!” 2011

Versiune finală

În 24 februarie 2011, noi, fermieri și practicanți ai agriculturii, din 17 țări europene, care conservăm biodiversitatea agricolă, ne-am întâlnit în Szeged, Ungaria, țara care deține, în prezent, președinția Uniunii Europene, și am pregătit această declarație pentru a fi adresată guvernelor noastre, Uniunii Europene și Consiliului de Administrație al Tratatului Internațional privind Resursele Fitogenetice pentru Alimentație și Agricultură.

În data de 24 februarie 2004, Uniunea Europeană a aprobat Tratatul Internațional privind Resursele Genetice pentru Alimentație și Agricultură (IT PGRFA - International Treaty on Plant Genetic Resources for Food and Agriculture). În cei șapte ani care s-au scurs, UE nu a adaptat încă legislația sa internă pentru a include angajamentele prevăzute în Tratat. Această aniversare, cu câteva zile înainte de următoarea reuniune a organismului de conducere al Tratatului, din Bali, ne dă posibilitatea să evidențiem nevoile urgente.

Noi suntem agricultori, grădinari, artizani, consumatori și grupuri de mediu, organizați în asociații și rețele ale societății civile europene. Reprezentăm zeci de mii de oameni aparținând la diferite tradiții culturale.

În câmpurile noastre și grădinile noastre, noi toți contribuim la conservarea soiurilor tradiționale în ecosistemele lor tradiționale, și la managementul dinamic colectiv și local al biodiversității agricole, în scopul producției noastre agricole, la dezvoltarea acestuia prin crearea constantă de noi soiuri, la utilizarea lor pe scară largă și a valorii lor adăugate pe piețele locale.

Evaluare

Ori de câte ori agricultorii din Europa reînsămânțează o parte din recolta lor, ei creează semințe noi, adaptându-le la mediul local și la schimbările climatice, reducând în același timp dependența față de substanțele chimice. Aceste varietăți/soiuri ale agricultorilor sunt întotdeauna soiuri "noi", prin urmare, ele sunt rareori omogene sau stabile.

Organizarea locală colectivă de schimburi de semințe, gestionarea biodiversității agricole și transferul de cunoștințe locale garantează conservarea și utilizarea durabilă a PGRFA. Încă de la început, agricultura a fost modelată de drepturile colective ale agricultorilor de a conserva, utiliza și schimba semințele lor, semințe pe care dorim să le prezervăm. Numai semințele "reproductibile" permit conservarea, reînnoirea și creșterea biodiversității agricole, în timp ce semințele non-reproductibile, de exemplu hibridii F1 sau alți hibridi, reprezintă o cauză importantă a eroziunii biodiversității culturilor.

Dorim să reiterăm responsabilitatea particulară a Uniunii Europene, ca putere agro-industrială dominantă în lume, care, în plus, sprijină, în regiunea proprie și difuzează în restul lumii politici agricole și reglementări ce distrug biodiversitatea agricolă prin utilizarea preferențială a agro-industriei, facilitând concentrarea pieței în mâinile câtorva actori internaționali, speculațiile financiare privind produsele alimentare și ocuparea terenurilor cu monoculturi industriale.

Nu putem accepta ca regulamentul Uniunii Europene să restrângă Drepturile Agricultorilor numai la dreptul de înregistrare a soiurilor în cataloagele comune sau de "conservare" și să plătească drepturi de autor de fiecare dată când multiplică semințele proprii, în timp ce permite introducerea pe scară largă a brevetelor asupra plantelor și animalelor. Acestea sunt motivele pentru care am dori să aducem în atenția conducerii Tratatului contribuțiile noastre la dezbateră în curs privind revizuirea legilor din Europa pentru semințe.

În ceea ce privește Tratatul

Dorim să reiterăm importanța, pentru alimentație și agricultură și pentru generațiile viitoare a Articolelor 5, 6 și 9, cu privire la contribuția agricultorilor la conservarea și reînnoirea biodiversității și la drepturile asociate acestora. Amintim că, potrivit articolului 5, Părțile Contractante (CP) s-au angajat să promoveze și să sprijine agricultorii și comunitățile locale în conservarea și gestionarea resurselor lor genetice vegetale și pentru a elimina amenințările la adresa acestor resurse.

Amintim că în termenii articolului 6, Părțile Contractante s-au angajat să dezvolte și să mențină politica și măsurile legale cu scopul de a promova "dezvoltarea și întreținerea a diverselor sisteme agricole" și "maximizarea diversității intra-și inter-specifice" a soiurilor. În articolul 9 PC s-au angajat să protejeze și să promoveze Drepturile Agricultorilor.

Aceste articole acoperă întregul Tratat PGRFA și sunt obligatorii pentru toate PC-urile. Conceptul de împărtășire a beneficiilor nu s-a dovedit capabil să mobilizeze resursele financiare necesare pentru conservare on-farm, cu toate că semințele agriculturii industriale

sunt toate dezvoltate din semințe colectate gratuit de pe câmpurile agricultorilor care le-au selectat și conservat. În schimb, cele mai multe dintre fondurile mobilizate de către țările donatoare merg la Global Crop Diversity Trust pentru conservarea ex situ. Această părtinire privează de asemenea Tratatul de exploatarea resurselor.

Observăm că guvernele noastre impun multe obstacole punerii în aplicare a articolelor 5, 6 și 9 legate de drepturile agricultorilor și în schimb își concentrează eforturile pe facilitarea schimbului de resurse genetice din cadrul sistemului multilateral. Similar cu situația din multe alte țări la nivel mondial, legislația europeană este interesată doar de asigurarea privilegiilor pentru industrie și ignoră Drepturile Agricultorilor.

În ceea ce privește articolul 9 din Tratat, respectarea Drepturilor Agricultorilor, care sunt colective, de a salva, utiliza, schimba, vinde și de a proteja semințele păstrate la fermele lor și cunoștințele lor legate de acestea, este condiția principală pentru a face posibilă contribuția esențială a agricultorilor la conservarea și utilizarea durabilă a resurselor fitogenetice pentru alimentație și agricultură.

Prin urmare, cerem Uniunii Europene și tuturor Statelor Membre recunoașterea faptului că agricultorii europeni contribuie la conservarea resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură și includerea favorabilă în legislația privind Drepturile Agricultorilor a:

- dreptului de a alege liber, de a selecta, dezvolta și cultiva semințe proprii (cu excepția organismelor modificate genetic – OMG) și apoi de a vinde recolta, fără a stabili dacă acestea provin din varietăți care figurează în catalog;
- garantării accesului liber la resursele genetice ale plantelor în băncile de semințe ex-situ;
- a dreptului de a face schimb și de a vinde semințe în scopul conservării acestora și pentru un management dinamic sau selecția la nivel de fermă – on farm, pentru producția agricolă. În acest sens, cerem recunoașterea explicită a drepturilor agricultorilor de a selecta și conserva propriile semințe și în acest scop, de a schimba resurse genetice vegetale ale unor soiuri care nu figurează în catalog, cum fac și amelioratorii de plante.
- a dreptului de a reproduce semințele, în scopul de a le adapta la condițiile locale. O recunoaștere explicită a dreptului de a utiliza liber, fără a fi nevoie de o licență, este necesară pentru toate soiurile, indiferent dacă sunt sau nu protejate de un drept de proprietate industrială, în scopul de a putea dezvolta noi soiuri.

- a dreptului de a proteja semințele lor tradiționale de contaminare genetică și apropiere prin contaminare cu gene patentat.

Cerem ca pentru fiecare nou soi înregistrat să fie obligatoriu să se dezvăluie metoda de reproducere utilizată.

Cerem o interdicție privind difuzarea în mediu deschis a organismelor modificate genetic (OMG, plante modificate în moduri care nu apar în mod natural) fie prin transgeneză sau orice alte transformări genetice nereglementate. Coexistența culturilor MG și non-MG este imposibilă. Toate formele de brevetare a vieții ar trebui să fie interzise.

Cerem că drepturile de proprietate industrială asupra plantelor, cum ar fi drepturile cultivatorilor de plante, să nu afecteze drepturile agricultorilor de a multiplica și schimba semințele obținute și păstrate la fermă.

Cerem ca obligația amelioratorilor de plante de a dezvălui toate informațiile cu privire la originea resurselor genetice ale plantelor să fie pusă în aplicare concret.

Cerem Uniunii Europene și fiecărui Stat Membru, care este Parte Contractantă și participă la Consiliul de Administrație al Tratatului de la Bali, să sprijine punerea în aplicare a articolelor 5 și 6 din tratat, prin introducerea de noi politici agricole și de cercetare cum ar fi:

- Promovarea reproducerii participative, difuzării și utilizării de semințe reproductibile, conservării in situ- la fermă, băncilor locale de semințe gestionate colectiv de către agricultori și grădinari și prin transferul de cunoștințe locale;
- descurajarea utilizării pe scară largă de semințelor non-reproductibile.

Aceste politici trebuie să ia în considerare, de asemenea, dreptul la suveranitate alimentară și dreptul de conservare a patrimoniului cultural local și a activităților conexe, care să garanteze valoarea adăugată a resurselor genetice vegetale și a produselor derivate din biodiversitatea agricolă la nivelul piețelor locale, contribuind astfel la conservarea și reînnoirea acestor resurse.

Aceste drepturi trebuie completate de recunoașterea pozitivă în lege a posibilității de a vinde semințe nemodificate genetic din soiuri care nu sunt incluse în catalogul oficial.

Decizia Uniunii Europene (Directiva 98/95 și următoarele) de a lua în considerare nevoile agriculturii ecologice, a conservării "in situ" a biodiversității și a amestecurilor varietăților adaptate local, trebuie să fie realizată prin deschiderea Catalogului pentru înregistrarea

soiurilor de populații care nu sunt omogene și non-stabile, în scopul utilizării acestora în agricultura ecologică, conservarea biodiversității sau pentru alte utilizări specifice.

Deoarece guvernele noastre nu au considerat că este o urgență să ia acțiune, subliniem azi, la 7 ani după semnarea Tratatului, că a sosit momentul să pună în aplicare imediat și hotărât Drepturile Agricultorilor în Europa.

Referitor la GB4

Cerem Uniunii Europene și celorlalte Părți Contractante care participă la reuniunea din Bali a Organismului de Conducere al Tratatului, să dezvolte politici care să sprijine punerea în aplicare a articolelor 5, 6 și 9 cu noi resurse financiare corespunzătoare și măsuri la nivel național. În special, în ceea ce privește statutul de finanțare al Tratatului, fie prin fondurile sale active sau a altor fonduri alocate pentru susținerea activităților de conservare, cerem ca membrii Uniunii Europene să facă fondurile active disponibile pentru bugetul administrativ de bază al Tratatului.

Chiar dacă apreciem efortul anumitor țări de a contribui la fondul Tratatului pentru sprijinirea conservării on-farm, respingem principiul de finanțare numai în mod voluntar.

Banii strânși de Global Crop Diversity Trust, destinați exclusiv conservării ex situ, ar trebui să fie, puși la dispoziția Tratatului, în sume echivalente, pentru conservarea on-farm.

Ca fapt acceptat deja în ședințele precedente ale Organismului de Conducere, amintim importanța participării la negocierile Tratatului a organizațiilor de agricultori, care participă direct la conservarea biodiversității agricole.

Din acest motiv, cerem ca un spațiu de dialog și dezbateri să fie inițiat cu conducerea tratatului, cu participarea organizațiilor care apără biodiversitatea on-farm, și ca această participare să fie organizată în conformitate cu principiile pe care Statele le-au convenit în timpul reformei Comitetului pentru Securitate Alimentară Mondială (CFS - Committee on World Food Security), de exemplu auto-organizarea și autonomia organizațiilor de agricultori și societatea civilă.

Amintim, de asemenea, guvernelor naționale importanța asigurării unui tratament activ și eficient privind agricultorii, practicienii și consumatorii care participă efectiv la conservarea biodiversității agricole.

În ceea ce privește articolul 6, cerem PC să sprijine propunerea Secretariatului de a crea un grup de lucru ad hoc privind utilizarea durabilă a resurselor genetice ale plantelor, cu

participarea activă și reală a societății civile.

În ceea ce privește articolul 9, pe baza documentului IT/GB-4/11/Circ.1, susținem ideea ca propunerea să aibă linii orientative pentru stabilirea drepturilor agricultorilor.

Informații: <http://www.liberate-diversity-hungary2011.org/>